

Bretar vilja steðga dálking av høvunum

Oddagrein

NÝGGJA bretska arbeiðarastjórnin hevur í stuttu stjórnartíð síni - val varð í Bretlandi í mai - víst, at hon er sinnað til at fremja fleiri stórar broytingar í tí politikki, sum konservativa stjórnin annars hevur tvíhildið um í nærum 20 ár.

HERFYRI frættu vit, at stjórnin ætlar sær at liva upp til reglurnar í altjóða havrættarsáttmálmum undir ST, sum m.a. sigur, at tú kanst ikki brúka óbygðar klettur sum grundlinjupunkt fyri einum marknakravi. Í hesum forinum hava bretar sagt seg vilja sleppa kravinum um at brúka Rockall All í sambandi við fiskimarksásetan.

NÚ hevur bretska stjórnin so avgjørt at steðga dálking av høvunum. Bretar eru annars kendir fyri at vera herviligir til at dálka havumhvørvið, og her verður ikki minst hugsað um tey mongu skipini, sum við loyvi frá bretska myndugleikum hava dumpað vandamikil evni í havið. Haraftrat kemur so øll dálkingin frá áum og havnum í Bretlandi, har so gott sum alt slag av lorti fer beint á sjógv. Fyri so ikki at tosa um kjarnorkuverkið í Sellafeld.

TAÐ er ikki uttan grund, at Bretland hevur fingið heitið „The dirty man of Europe“. Og tað er hetta „image“, sum nýggja bretska stjórnin vil broyta. Tað er so eisini í tráð við tann umhvørvispolitikk, sum laborskuggastjórnin hevur ríkið.

BRETSKA stigið til at steðga herviligu dálkingini av høvunum fer at vera yvir eitt longri tíðarskeið. Men tað verður so sett út í kortið nú og fara umboð fyri stjórnina í næstum at hava fund við hini londini í Norðuratlantshavi um hetta mál. Áhugavert er í tí viðganginum at vita, um eisini við føroyingar verða roknaðir uppí. Um ikki, so hevði tað kanska verið eitt hugskot, at føroyskir umhvørvismyndugleikar longu nú tóku stig til at vera partur av málinum. Tí við okkara støðu her úti í Atlantshavi eru vit so sanniliga ein partur av málinum. Tað hevði heldur einki gjørt, um føroyskir myndugleikar vísu bretska stjórnina sína nøgd við nýggja bretska útspælið. Hetta er jú tað, sum m.a. vit hava funnist at bretum fyri gjøgnum mong ár.

BRETSKA stigið fer eftir tí sum vilja á tíðindasendingunum hjá BBC at fevna um alt frá vanligari dálking frá virkjum og húsarhaldum til brúktar oljupallar og kjarnorkuverk. Tað sýnist sum at bretska stjórnin ætlar at vera rættiliga avgjørd, tá talan er um at rudda upp eftir sær í oljuvinnuni.

VIT føroyingar eiga at fegnast um bretska útspælið, sum sjálvandi fer at fáa positivar avleiðingar fyri okkum eisini. Hóast vit hava reklamerað við, at vit hava heimsins reinasta hav kring oyggjarnar, so er greitt, at dálkingin frá eitt nú stóra granna okkara Bretlandi hevur eisini sítt árin á okkum í hvussu er psykologiskt árin, soleiðis at skilja, at tað er eingin góð reklama fyri eitt land, ið selur fisk, at hava eitt av heimsins mest dálkandi londum sum næsta granna. Nú verður so vent í holuni og eiga vit at fegnast um tað.

Sosialurin

Petur Alberg Lamhauge, stjóri á Toll og Skatt tekur ímóti umboðum fyri útlendska oljufelagið Amoco.

Toll- og skattamyndugleikar fyrیرهika seg til fráländavinnuna

JAN MÜLLER

Millum seinastu uppgávurnar hjá Petur Alberg Lamhauge sum stjóri á Toll- og Skattastovu Føroya, áðrenn hann tekur við sum fíggar-málastjóri í Tinganesi, hevur verið at tosa við fólk frá útlendskum oljufeløgum. Oljufelögin vilja fegin kunna seg við, hvussu føroyska toll- og skattaskipanin er innrættað og annars vilja tey eisini greiða frá sær sjálvum.

Nú um dagarnar vóru fleiri umboð fyri stóra

amerikanska oljufelagið Amoco á vitjan á Toll- og Skattastovu, har tey m.a. hittu stjórn.

Petur Alberg Lamhauge sigur annars, at teir so smátt eru við at fyrیرهika seg uppá eina komandi oljuvinnu. Hetta krevur nógva orku, og hvat skatti viðvíkur, so krevur tað eisini nógva nýggja vitan. Her er m.a. talan um eftirlit við oljufeløgnum og teirra undirentreprenurum, sum longu eru her, men sum serstakliga fara at arbeiða her, tá i. útbjóðingarfarið er veruleiki.

Í løtuni brúkar ein lögfrøðingur stóran part av síni tíð til fyrیرهikingarnar í sambandi við eina komandi oljuvinnu. Í løtuni verður hugt at umsitingarlaga partinum av lögvarverkinum.

Petur Alberg Lamhauge sigur, at tað verður ikki fyrr enn kolvetnislóggevan er samtykt, at skattaoljupengar fara at koma til landið, hóast tað ikki verður tað stóra í byrjanini. Her verður serliga talan um fólk, sum koma at arbeiða við víðari forkanningum.

Uppá fyrispurning um vit

føroyingar ikki áttu at kravt av teimum fólkunum, sum eru við seismikkiskipum, útgerðar- og hjálparskipum, at tey gjalda skatt her, sigur Petur Alberg Lamhauge, at hetta hevur hann onga viðmerking til.

Sosialurin visti annars herfyri at siga frá, at eitt stórt hálendskt reiðari, sum rekur skip í fráländavinnuni, umhugsar at skráseta tey í Føroyum. Verður tað aktuelt, so koma manningarnar eisini at leggja skatt eftir seg her.

Útlendsku oljufelöginu eru nú farin at kunna seg við føroysku toll- og skattaskipaninar, nú tað nærkast einum útbjóðingarfari í føroyskum øki. Her eru tað umboð fyri oljufelagið Amoco, sum vitja Toll og Skatt. Mynd Álvur